



Skólanámskrá

2026

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	1
Um leikskólann	3
Yfirstjórn	3
Leiðarljós leikskólans	3
Hugmyndafræði og uppeldissýn	4
Menntastefna Húnaþings vestra	4
Jákvæður agi	4
Lubbi finnur málbein	5
Tákn með tali (TMT)	5
Vinátta - Blær	5
Læsisstefnan	6
Grænfánaverkefni	6
Leikurinn sem námsleið barna	6
Málörvun	6
Eiturefnalaus leikskóli	7
Sambætt og skapandi leikskólastarf	7
Læsi og samskipti	7
Heilbrigði og vellíðan	8
Sjálfbærni og vísindi	9
Sköpun og menning	9
Lotur og þemu -Tímalína/Námsvísir	10
Daglegt starf	10
Val og opinn efniviður	10
Hópastarf	11
Skólabragur	12
Samskipti starfsfólk	12
Samskipti okkar við börnin	12
Foreldrafélag og foreldraráð	13
Foreldraviðtöl	13
Menntun fyrir öll börn	13
Fjölmennig	13
Farsæld barna	13
Stoðþjónusta	14
Sérkennsla	14
Sérfræðiþjónusta	14
Trúnaður og tilkynningarskylda	14
Leikskólinn og nærsamfélagið	14
Tengsl skólastiga	14

Mat á leik og námi	14
Matstæki	15
Skimanir á heilsugæslu	15
Mat á skólastarfi	16
Innra mat	16
Ytra mat	16
Stefnur og áætlanir	16

Um leikskólann

Leikskólinn Ásgarður var fyrst starfræktur á Hvammstanga yfir sumarmánuðina í húsnæði Grunnskóla Hvammstanga og hófst sú starfsemi 1976. Síðar fluttist starfsemi leikskólans á Höfðabraut 25 árið 1979. Árið 1994 var ný leikskólabýgging vígð á Garðavegi 7 og fékk þá skólinn nafnið Ásgarður. Á þessu árum störfuðu einnig leikskóladeildir í félagsheimilinu Víðihlíð og á Borðeyri. Árið 2007 lauk framkvæmdum á viðbyggingu á norður enda leikskólans og hún tekin í notkun.

Í dag er leikskólinn Ásgarður eini starfandi leikskólinn í Húnaþingi vestra. Hann er staðsettur ofarlega í bænum og er við hliðina á Grunnskóla Húnaþings vestra sem býður upp á mikið og gott samstarf. Fyrir ofan leikskólann er ás en þar má finna skemmtilega kletta, móa og tré og er það tilvalinn staður fyrir vettvangs- og skoðunarferðir. Í leikskólanum eru þrjár deildir starfandi og eru þær kallaðar yngra-, mið-, og eldrastig. Tekið er við börnum frá aldrinum 12 mánaða til 6 ára og er rými fyrir 70 börn í leikskólanum.

Nánar um leikskólann má lesa hér [Leikskólinn Ásgarður](#).

Nánar um mannlíf sveitarfélagsins má lesa um á heimasíðu [Húnaþing vestra](#).

Yfirstjórn

Fræðsluráð Húnaþings vestra fer með málefni menntamála í sveitarfélaginu og fer fyrir stefnu í uppbyggingu og rekstri þeirra í umboði sveitastjórnar. Í Fræðsluráði eru skipaðir fimm kjörnir fulltrúar, en hægt er að sjá hverjir sitja í ráðinu hér [Fræðsluráð | Húnaþing vestra](#).

Sviðsstjóri fjölskyldusviðs er starfsmaður ráðsins og er næsti yfirmaður leikskólastjóra, [Fjölskyldusvið](#).

Leiðarljós leikskólans

Að einstaklingar fái að njóta sinna styrkleika í bæði starfi og leik. Við viljum að bæði starfs- og leikumhverfi stuðli að samvinnumenningu og að það ýti undir vaxandi hugarfar hjá nemendum og starfsfólki.

Áherslur okkar eru:

Börnin okkar

- Að gera okkar besta til að koma til móts við fjölbreyttar þarfir barna.
- Að bjóða upp á fjölbreytilegt leikumhverfi, efnivið, tíma og rými.
- Að leikurinn sem námsleið barna fái að njóta sín og að námstækifæri sem myndast í leiknum séu gripin og þannig stutt við sjálfsprottinn leik þeirra.
- Að efla sjálfstæði barna.
- Að börnin okkar upplifi gleði, vellíðan, öryggi og að komið sé fram við þau af virðingu.

Starfsfólkið okkar

- Að samskipti starfsfólks einkennist af jákvæðni, trausti og virðingu.
- Að starfið okkar byggist á lýðræðislegum starfsháttum.

- Að starfsfólk fái tækifæri og hvatningu til þess að vaxa og dafna í starfi.
- Að stuðla að dreifðri og styðjandi forystu.

Foreldrarnir okkar

- Að foreldrar upplifi traust í garð leikskólans.
- Að foreldrar upplifi opin og jákvæð dagleg samskipti við starfsfólk leikskólans.
- Að viðhalda góðu samstarfi milli heimilis og skóla.
- Að foreldrar taki þátt í mótun skólasamfélagsins og séu virkir þátttakendur þess.

“Hlutverk leikskólans er að skapa öruggt og þroskahvetjandi umhverfi þar sem allir einstaklingarnir sem þar starfa, börn og fullorðnir fá notið sín dag hvern og hafa tækifæri til að hafa áhrif á umhverfi sitt og þroska sjálfræði sitt í lýðræðisumhverfi.”

Hugmyndafræði og uppeldissýn

Leikskólinn starfar samkvæmt [lögum](#) um leikskóla nr. 90/2008, [Aðalnámskrá](#) leikskóla, [menntastefnu](#) Húnaþings vestra og öðrum þeim lögum og reglugerðum sem snerta starfsemi leikskólans. Aðalnámskrá leikskóla er ætlað að vísa ólíkum hagsmunaaðilum í skólasamfélaginu veginn hvað varðar stefnu og hugmyndafræði leikskólastarfs. Hún er leiðbeining fyrir sveitarfélög við mótun stefnu um skólahald, er leikskólastjórnendum og kennurum sveigjanlegur rammi til að ákveða leiðir að markmiðum í leikskólastarfi, er sáttmáli í þágu barna sem byggist á heildstæðri sýn á barnið með hagsmuni þess og velferð að leiðarljósi og þjónar foreldrum m.a. sem upplýsingarit um viðmið og kröfur í menntun og uppeldi barna. Leikskólar geta farið fjölbreyttar leiðir að sama marki með hliðsjón af hugmyndafræði leikskólans og aðstæðum á hverjum stað. Hver leikskóli mótar sínar starfsaðferðir og setur þær fram í skólanámskrá og starfsáætlun leikskólans. Starfsáætlun skólans er uppfærð fyrir hvert skólaár og mat gert á henni í lok þess. Gildandi starfsáætlun má lesa á [heimasíðu](#).

Menntastefna Húnaþings vestra

[Menntastefna Húnaþings vestra](#) er mótuð í samráði við skólasamfélagið, foreldra, nemendur og sveitarstjórn og byggir á aðalnámskrá leik- og grunnskóla, Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og heimsmarkmiðunum. Stefnan leggur áherslu á að mæta þörfum allra nemenda á einstaklingsbundnum forsendum með markvissu skólastarfi sem stuðlar að sjálfstæði, sjálfsöryggi og heilðrænni vellíðan nemenda. Leikskólinn Ásgarður byggir starf sitt á aðalnámskrá, menntastefnu sveitarfélagsins og þeim áherslum sem ákveðið hefur verið að vinna eftir í starfinu en frekar eru þær tilgreindar hér í framhaldi. Þar á meðal forvarnaráætluninni: [FORNOR](#).

Jákvæður agi

Í Ásgarði leggjum við áherslu á að starfa eftir hugmyndum jákvæðs aga. Jákvæður agi er uppeldis- og kennsluaðferð byggð á sjálfstjórnarkenningum, þar sem áhersla er lögð á að skilja orsakir hegðunar fremur en að beita umbun og refsingum. Aðferðin miðar að því að skapa umhverfi í skóla, heimili og vinnustað sem einkennist af gagnkvæmri virðingu, umhyggju, góðvild og festu.

Meginreglur Jákvæðs aga

- Byggir á samskiptum sem byggjast á gagnkvæmri virðingu.
- Markmiðið er að kenna félagsfærni og lífsleikni.
- Mistök eru tækifæri til að læra, frekar en að valda skömm eða sektarkennd.
- Börn læra sjálfstjórn, ábyrgð og lausnaleyti í gegnum jákvætt umhverfi.
- Skýr eftirfylgd og rökréttar afleiðingar eru notaðar í stað refsingar.

Markmið Jákvæðs aga

- Að byggja upp börn sem eru sjálfstæð, ábyrg og geta leyst ágreining með virðingu og samvinnu.
- Að styrkja sjálfsmynd, félagsfærni og lífsleikni barna í gegnum jákvætt umhverfi.
- Að koma í veg fyrir valdabaráttu í samskiptum barna og fullorðinna.

Jákvæður agi byggir á kenningum sálfræðinganna **Alfreds Adler, Rudolfs Dreikurs, Williams Glasser og Jane Nelsen**. Samkvæmt þessum kenningum er fólk knúið áfram af innri þörfum, sérstaklega þörfinni fyrir að tilheyra og hafa tilgang. Jákvæður agi er ekki aðeins uppeldisaðferð heldur lífsstíll sem stuðlar að vellíðan, ábyrgð og jákvæðum samskiptum.

Lubbi finnur málbein

Allir deildir leikskólans vinna með námsefnið Lubbi finnur málbein. Þar eru íslensku málhljóðin kennd í gegnum tónlist, hreyfitákn og með stuttum, myndskreyttum sögum. Hljóðanámið Lubbi finnur málbein byggist m.a. á samþættingu sjón-, heyrnar- og hreyfiskyns sem auðveldar vistun hljóða í minni barna og hraðar tileinkun hljóðanna. Kennsla málhljóða eflir hljóðkerfisvitund barna og leggur grunn að lestrarnámi þeirra. Auk þess eflir námsefnið orðaforða og framburð barna. Ásamt því vekur hundurinn Lubbi áhuga barnanna og gerir hljóðanámið skemmtilegt og fjölbreytt. Hljóðanámið fléttast auðveldlega inn í dagskipulag s.s. samverustundir og hópastarf barnanna.

Tákn með tali (TMT)

Tákn með tali (TMT) er tjáningarform, ætlað heyrandi einstaklingum sem eiga við mál- og talörðugleika að stríða en eru gjarnan notuð með tvítyngd börn eða yfir höfuð til þess að gefa börnunum auka þjálfun í málörvun. TMT er örvandi fyrir öll ung börn. Það er byggt á látbragði, svipbrigðum, táknum og tali. Í TMT eru táknin alltaf notuð samhliða töluðu máli og aðeins lykilorð hvernar setningar, eitt eða fleiri, táknauð. TMT er leið til tjáskipta jafnframt því sem hún örvar málvitund og málskilning barna.

Vinátta - Blær

Blær er táknmynd vináttunnar og er hann kennsluaðferð sem byggist á vináttu og virðingu. Við nýtum Blæ til að efla góð samskipti, styrkleika hvers og eins ásamt því að vinna með hópana í heild sinni. Í gegnum Blæ læra börnin að lesa úr aðstæðum, tilfinningum félagana og bregðast við þeim á réttan máta.

Læsisstefnan

Læsisstefnan **Færni til framtíðar** var unnin í samvinnu sveitarfélaga í Austur Húnavatnssýslu, Húnaþingi vestra og leikskóla Strandabyggðar. Markmið sameiginlegrar læsisstefnu er að samræma kennsluhætti og námsmat til að efla læsi. Hægt er að kynna sér stefnuna frekar hér [Læsisstefna leikskólans Ásgarðs](#).

Læsi stuðlar að því að hver einstaklingur hafi hæfni til að skynja og skilja umhverfi sitt og samfélag á gagnrýninn hátt og taki þátt í að móta það. Læsi nær því ekki einungis yfir það að geta lesið tákn og umskráð texta, heldur einnig að geta meðtekið og miðlað þekkingu með fjölbreyttum hætti.

Grænfánaverkefni

Skólar á grænni grein (Eco-schools) er alþjóðlegt umhverfismenntarverkefni sem rekið er af Landvernd á Íslandi. Grænfáninn hefur verið á Íslandi frá árinu 2001. Verkefnið er stærsta umhverfismenntaverkefni í heimi og er haldið úti af samtökunum Foundation for Environmental Education. Skólar á grænni grein styðja við umhverfismennt, menntun til sjálfbærni og almennt umhverfisstarf í skólum á öllum skólastigum. Í Ásgarði er verkefnastjóri sem hefur yfirumsjón með Grænfánaverkefninu okkar.

Leikurinn sem námsleið barna

Starf leikskólans byggist á því að uppeldi og nám ungra barna fari fram í gegnum leik. Í gegnum árin hefur þessi nálgun verið farin bæði hérlandis, sem og á öðrum norðurlöndum. Samkvæmt lögum nr. 90/2008 á nám í leikskóla að fara fram í gegnum leik en ekki beina kennslu. Í Ásgarði vinnum við með leikinn og trúum því að leikurinn sé mikilvægur þáttur í bæði námi og líðan barna. Í íslenskri aðalnámskrá leikskóla er áhersla lögð á að leikurinn sé mikilvægur hluti af bernskuárunum og að leikskólastarfið byggist upp á leik barna. Horft er til þess að leikurinn sé helsta námsleið barna og í gegnum hann sé hægt að skapa tækifæri fyrir börn til þess að auka þekkingu þeirra á umhverfi sínu og til að tjá hugsanir sínar. Með leiknum skapast aðstæður fyrir börn til að þjálfra samskipti sín á milli.

Í byggingarleikjum geta börn þjálfað stærðfræðilega hugsun og rýmisgreind. Í gegnum leik geta börn lært að takast á við aðstæður sem fela í sér áhættu með því að æfa sig í því örugga umhverfi sem leikurinn býður upp á. Þannig getur t.d. áhættuleikur barna kennt þeim að þekkja sín eigin mörk gagnvart áhættu í öruggu umhverfi leiksins. Í aðalnámskrá kemur fram að kennarar skuli hafa markviss áhrif á, taka þátt og efla nám barna í leik þeirra, þar sem barnið stjórnar framgangi leiksins. Með kennslufræðilegum leik geta kennarar fléttað saman leik barnanna og kennslufræðilegum markmiðum og þannig fá börn tækifæri til þess að efla þekkingu sína á merkingarbæran þátt.

Málörvun

Unnið er markvisst að því að styrkja og efla málþroska barna með áherslu á læsi í víðum skilningi. Málörvun fer fram öllum stundum í leikskólastarfinu. Áhersla er lögð á virkar samræður við börnin, að nefna heiti hluta og atburða sem koma fyrir í daglegum samskiptum, hlusta á börnin og svara þeim á viðeigandi hátt og örva þannig málnotkun þeirra. Skipulagðar samverustundir eru daglega þar sem unnið er markvisst með málörvun til viðbótar við þá almennu málörvun sem á sér stað í daglega starfinu. Þessar stundir eru skipulagðar með það fyrir augum að örva hljóðkerfisvitund og aðra málþroskapætti sem leggja grunninn að lestrarfærni. Stuðst er við viðurkennt málörvunarefni í stundunum. Foreldrar eru hvattir til að lesa fyrir börn sín því að það stuðlar að auknum málþroska og leggur grunninn að lestrar námi barna.

Eiturefnalaus leikskóli

Leikskólinn er í þeirri vegferð að verða eiturefnalaus leikskóli og lögð er áhersla á að vanda til verka og velja vel þegar kemur að matvöru, áhöldum, leikefni við, hreinsiefnum eða annað sem gæti innihaldið eiturefni. Leikefni innan leikskólans er vandlega valið út frá reglum og öryggiskröfum varðandi eiturefni í plast leikföngum. Öll plastleikföng skulu vera CE merkt, einnig er áhersla lögð á að starfsfólk ásamt börnum þekki plastmerkingar og geti forðast plast efnivið ef merkingar eru ekki í lagi.

- Öll leikföng skulu vera CE merkt.
- Ef plastlykt er sterk er það vísbending um að plastið er ekki í lagi það sama á við ef að plastið er klístrað eða fitugt.
- Miðum við að leikföng hafi verið framleidd í Evrópu.
- Við viljum að plast sé helst ekki mýkra en lego kubbur, hart plast inniheldur oftast minna af skaðlegum efnum.
- Gömul raftæki, gamlir skartgripir og lykjar geta innihaldið skaðleg efni og ekki leyfileg innan leikskólans.

Heilsueflandi leikskóli

Leikskólinn Ásgarður er þátttakandi í verkefninu Heilsueflandi leikskóli sem Embætti Landlæknis sér um og hefur það markmið að stuðla að betri heilsu og vellíðan barna, starfsfólks og foreldra leikskólans. Heilsustefnan er hluti af þessu verkefni og mótar framtíðarsýn skólans um lífsgæði og vellíðan. Heilsustefnan greinir frá því hvernig stefnt er að því að flétta heilbrigði og velferð inn í daglegt skólastarf og er sameiginleg yfirlýsing allra sem koma að starfi skólans. Heilt yfir er markmið heilsustefnunnar að búa til venjur í daglegu starfi sem auka heilsu og líðan allra sem koma að starfi leikskólans.

Sambætt og skapandi leikskólastarf

Leikskólinn er fyrsta skólastigið og upphaf formlegrar menntunar og er leikskólaaldurinn mikilvægur tími náms og þroska. Leikskólanám er sambætt nám þar sem námssvið og grunnþættir menntunar fléttast inn í daglegt líf og leik barnsins. Námið skal efla alhliða þroska barna og samspil þess er varðar líkamsvöxt barna, hreyfifærni, tilfinningalíf, vitsmuni, félagsvitund og félagsþæfni, fegurðarskyn og sköpunarþæfni, siðgæði og lífsviðhorf. Börn læra í leik og daglegu starfi í leikskólanum, innandyrna sem utan. Þau læra í samvinnu við önnur börn og þegar þau fá stuðning og hvatningu frá hinum fullorðna. [Grunnþættir](#)

[menntunar](#) eru sameiginleg leiðarljós í menntun og uppeldi í leikskólum og fléttast inn í allt leikskólastarfið í gegnum námssviðin (læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi, sköpun og menning) og mynda þannig heildstætt og samþætt leikskólastarf sem birtist í áætlunum leikskólans. Hér eru helstu leiðir sem leikskólinn fer í starfinu en í deildarnámskrám (fylgiskjal) má sjá útfærslu á markmiðum, leiðum og námsmati sem starfsfólk endurskoðar reglulega.

Læsi og samskipti

Læsi í leikskóla felur í sér að búa yfir þekkingu, leikni og hæfni til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á heilbrigðan hátt. Börn þurfa að kynnast tungumálinu og möguleikum þess sem og öðlast skilning á að ritað mál og tákni hafi merkingu. Í Ásgarði er sérstök áhersla lögð á málörvun og orðaforðabjálfun. Orðaforði barna er eflur með sögum, vísu og söng. Kennsluaðferðir eru fjölbreyttar, þó þykir okkur mikilvægt að nálgun okkar sé einföld, að það ríki reglufesta og endurtekning í daglegu starfi leikskólans.

Heilbrigði og vellíðan

Í Ásgarði leggjum við áherslu á líkamlega, andlega og félagslega vellíðan barna. Við stuðlum að jákvæðri sjálfsmynd, heilbrigðum samskiptum og ábyrgð á eigin líðan. Börnin læra að virða mörk sín, sýna samkennd og tjá tilfinningar á uppbyggilegan hátt. Við hvetjum til reglulegrar hreyfingar og útivistar, gleði í leik og heilbrigðs mataræðis. Matseðill leikskólans fylgir ráðleggingum Landlæknis um næringu og fjölbreytni. Við kennum hreinlæti og leggjum áherslu á vatnsdrykkju, ávexti og grænmeti daglega.

Sjálfbærni og vísindi

Menntun til sjálfbærni miðar að því að veita einstaklingum færni til að takast á við áskoranir sem tengjast samspili umhverfis og samfélagslegra þátta. Hún felur í sér skilning á því hvernig samfélagið virkar og hvaða áhrif náttúran hefur á líf okkar. Sjálfbærni snýst um ábyrgð gagnvart umhverfinu, samfélaginu, virðingu fyrir öðrum og að beita lýðræðislegum vinnubrögðum. Við sköpum aðstæður og tækifæri fyrir börnin til að takast á við stærðfræðileg viðfangsefni í gegnum leik, sköpun og skipulagðar vinnustundir. Leikskólinn Ásgarður lítur á sig sem sjálfbæran skóla þar sem hver einstaklingur ber ábyrgð á sjálfum sér. Kennarar hvetja börnin markvisst til að taka sjálfstæðar ákvarðanir, nota orðin sín og tjá sig um líðan sína. Þeir leiðbeina börnunum í því að verða sjálfstæð og sjálfbær, en á sama tíma vita börnin að hinir fullorðnu eru ætíð til staðar ef þau þurfa aðstoð, hvort sem það snýr að tjáningu eða úrlausn verkefna.

Sköpun og menning

Í Ásgarði er sköpun órjúfanlegur hluti af daglegu starfi leikskólans og birtist í ýmsum myndum, til dæmis í föndri, leirmótun, byggingarleik, kubbum og öðrum verkefnum. Kennarar og börn vinna saman í umhverfi þar sem ímyndunarafl og sköpunargleði fær að njóta sín. Þar sem börn hafa ríka sköpunarþörf, því leggjum við mikla áherslu á að vinna með opin efni sem veitir börnunum ækifæri til að tjá tilfinningar sínar og hugsanir í gegnum leikinn. Myndsköpun á sér stað bæði innan- og utandyra og er nátengd umhverfisvitund og endurvinnslu. Við nýtum efni úr náttúrunni og endurnýtanlegan efni sem fellur til í

leikskólanum. Áhersla er lögð á að börnin vinni sjálfstætt, þjálfði bæði fínhyreyfingar og grófhreyfingar og efli samhæfingu handa og augna. Yngri börn vinna mikið með fingramálun, pensla og einfaldan efnivið á stór blöð, en með hækkandi aldri fá þau að kynnast fjölbreyttari efnivið og flóknari aðferðum.

Daglegt starf

Val og opinn efniviður

Í leikskólanum okkar vinnum við með valstundir þar sem áhersla er lögð á opinn efnivið. Opinn efniviður er leikefniviður sem hefur ekkert fyrirfram ákveðið hlutverk eða útkomu. Hægt er að nota opinn efnivið á fjölbreyttan hátt og er engin útkoma rétt eða röng. Við teljum slíkan efnivið vera hvetjandi, að hann ýti undir sköpun, ímyndunarafl barna og að þau geta betur tjáð hugmyndir eða hugsanir sínar. Í grunninn skiptast valstöðvarnar upp í föndur, leir, einingakubba, sull, leikstofu og útisvæði. Hver deild getur síðan búið til sínar eigin stöðvar sem hentar starfinu en ávallt er lagt upp með opinn efnivið.

Börnin geta leikið sér með efniviðinn út frá sínum eigin hugmyndum og geta nýtt sér leiksvæðin eins og þeim hentar. Valstundirnar eru vettvangur frjálsa leiksins þar sem hlutverk kennarans er einungis að styðja við eða dýpka sjálfsprottinn leik barnanna. Börnin geta því bæði nýtt leiksvæðið og leikið sér með efniviðinn út frá sínum eigin hugmyndum.

Valfundirnir eru þannig uppbyggðir að börnin upplifi réttlæti þar sem þau skiptast á að velja eftir kerfi sem er bæði einfalt og skýrt. Allir fá sama tækifæri til þess að vera fyrstir í röðinni og á sama hátt þurfa allir einhvern tímann að vera síðastir í röðinni. Þetta fyrirkomulag minnkar líkur á samkeppni milli barnanna og eykur öryggi þeirra þar sem reglur valstundar eru skýrar og fyrirsjáanlegar.

Með skýrum og réttlátum reglum valstundar fá börn tækifæri til þess að upplifa, taka þátt og skilja merkingu fyrirbærisins sem við köllum lýðræði. Börnin þjálfast í að taka ákvörðun og vita vilja sinn með því að velja á milli mismunandi valkosta. Börnin fá æfingu í því að koma vilja sínum á framfæri í gegnum sanngjarnt kerfi. Að lokum er mikilvægt að börn upplifi hæfilegt mótlæti svo þau geti lært að takast á við það.

Hópastarf

Í hópastarfinu höfum við það að markmiði að börnin tilheyri fámennum hóp yfir skólaárið. Börnin okkar hafa rétt á því að fá viðeigandi örvun, hvatningu og leiðsögn á uppeldisárum sínum. Það er því hlutverk kennara að mynda tengsl við börnin og að leiða hópastarfið með þeim.

Mikilvægi hópastarfs felst í því að börnin upplifi ákveðin stöðugleika og festu í starfi. Í hópastarfinu eru börnin í hópum með jafnöldrum sínum og kennara á sinni deild. Hóparnir eru misjafnlega stórir eftir aldri barnanna, hægt er að miða við að börnin séu 4 eða 5 í hóp á yngri árum í leikskólanum á meðan hóparnir geta farið upp í 10 – 12 börn hjá þeim elstu. Með minni hópum fá kennarar tækifæri til að dýpka tengsl við börnin og koma betur til móts við þarfir hvers og eins.

Í hópastarfinu leggjum við áherslu á að kennarar taki virkan þátt í leik barnanna. Við sitjum með þeim, hvort sem það er við borð eða á gólfi, hlaupum, hoppum eða skriðum. Hvað sem það er þá erum við þátttakendur í því sem við erum að leggja inn hjá börnunum. Í hópastarfinu geta markmið kennarans verið fjölbreytt. Þá er t.d. kjörið tækifæri til að, vinna með þau þemaverkefni sem eru í gangi í skólanum hverju sinni, fara í könnunarleiðangra eða gönguferðir, kafa dýpra í þann leikefnivið sem boðið er upp á í valinu, fara í hópleiki og áfram mætti telja.

Þegar kennarar skipuleggja hópastarf með hópnum sínum eru ákveðin atriði sem þeir þurfa að hafa í huga. Mikilvægt er að viðfangsefni í hópastarfi sé valið með tilliti til aldurs og þroska barnanna. Algengt er að í skólanum sé verið að vinna með ákveðin þemu og þá er tilvalið að flétta þau inn hópastarfið þegar verið er að íhuga viðfangsefni. Börnin okkar geta einnig tekið þátt í því að skipuleggja hópastarf með því að koma með tillögur, enda getur það verið hluti af lýðræðisnámi barnanna.

Skólabragur

Í Ásgarði teljum við hugarfar okkar hafa mikið að segja um það hvernig við tökumst á við áskoranir. Við leggjum áherslu á að bæði börn og starfsfólk tileinki sér jákvætt hugarfar. Starfsfólk er hvatt til þess að styrkja og efla sig sem einstakling í formi aukinnar þekkingar og náms.

Samskipti starfsfólks

Hlutverk og ábyrgð leikskólakennara og starfsfólks er að stuðla að jákvæðri skólamenningu.

Starfsfólk er hvatt til að veita hvort öðru jákvæða endurgjöf, sýna umburðarlyndi og taka sameiginlega ábyrgð á jákvæðri menningu leikskólans. Samskiptin skulu einkennast af fagmennsku, trausti, samábyrgð og ýta undir faglega þróun leikskólastarfsins. Stuðst er við faglegan lærdóm og símenntun, menningarnæmi og inngildandi vinnubrögð, stuðning og hlýlegt starfsumhverfi þar sem allir eiga rödd.

Samskipti okkar við börnin

Við nálgumst hvert barn út frá styrkleikum þess, áhuga og bakgrunni og tryggjum að það upplifi sig samþykkt, öruggt og virkt í eigin námi. Sérstök áhersla er lögð á að skapa umhverfi sem styður við sjálfræði barna, þátttöku og lýðræðislega menningu í leik og námi.

Heimili og skóli

Foreldrar eru mikilvægir starfi leikskóla og þeir í samvinnu við leikskólann þurfa að vinna að velferð og vellíðan barna. Samskipti og upplýsingamiðlun þarf að vera gagnkvæm milli foreldra og leikskóla og traust þarf að ríkja til að hagur barns sé ávallt að markmiði. Dagleg samskipti á milli foreldra og leikskóla eru mikilvæg og tækifæri til þeirra eru mörg þar sem foreldri kemur í leikskólann tvisvar á dag og því tilvalið tækifæri til upplýsingamiðlunar. Foreldrum er boðið í leikskólann á skipulögðum tímum samkvæmt skóladagatali en þeir eru ávallt velkomnir.

Í öllu skólastarfi er það meginforsenda árangurs að foreldrar og forsjáraðilar séu virkir þátttakendur í skólagöngu barns síns, fylgist með framvindu námsins, styðji barnið og hlúi að því. Til að svo megi verða þarf gagnkvæmt traust að ríkja í samskiptum foreldra, forsjáraðila og starfsfólks. Mikilvægt er að

samskipti heimilis og skóla einkennist af jákvæðu og uppbyggjandi samstarfi og skýru upplýsingaflæði sem styður við þátttöku foreldra og forsjáraðila. Sjónarmið foreldra og framlag þeirra til leikskólastarfsins er mikilvægur liður í því að hafa heildarsýn á velferð og líðan barnanna. Þegar börn hefja leikskólagöngu þurfa foreldrar og leikskóli að leggja grunn að samstarfi þar sem umhyggja og velferð barna er höfð að leiðarljósi. Í Leikskólastarfinu er mikið lagt upp úr góðu samstarfi við foreldra og forsjáraðila sem eru alltaf velkomnir að tala við okkur og velkomnir í heimsókn.

Foreldrafélag og foreldraráð

Í Ásgarði er starfandi foreldrafélag sem gegnir einnig hlutverkum foreldraráðs. Helstu hlutverk félagsins er að styðja við starf leikskólans með því að koma að viðburðum eins og sumarhátíð eða jólaballi. Foreldrafélagið leitast einnig við að standa vörð um hagsmuni barnanna og gæði þeirrar þjónustu sem þau njóta. Fulltrúar foreldrafélagsins sitja fundi með innramatsteymi (gæðaráð) leikskólans og eru áheyrnarfulltrúar foreldra á fræðsluráðsfundum, [Starfsáætlun](#).

Foreldraviðtöl

Hver deild hefur skipulögð viðtöl við foreldra til að hægt sé að deila upplýsingum á milli foreldra og skóla um barnið, líðan þess og framgang. Foreldraviðtöl eru fyrir alla foreldra að hausti en að vori býður hver deild uppá foreldraviðtöl fyrir nýja foreldra og þá foreldra sem vilja viðtal.

Menntun fyrir öll börn

Í Ásgarði er unnið í anda Barnasáttmálans og alþjóðlegum samþykktum um skóla án aðgreiningar og réttindi fatlaðs fólks. Í leikskólanum Ásgarði er lögð áhersla á að koma til móts við þarfir allra barna. Barnið er ávallt í fararbroddi og velferð og hagur þess er í forgrunni í öllu starfi.

Fjölmening

Leikskólinn Ásgarður tekur fagnandi á móti öllum börnum og leggur áherslu á að öllum líði vel í leikskólanum. Það er mikilvægt að horfa í þarfir allra og koma til móts við þau. Fjölbreytileikinn er mikilvægur samfélaginu í heild sinni og þurfa allir að fá sömu tækifæri. Kynna þarf mismunandi menningarheima fyrir börnum leikskólans og það gerum við t.d. með menningarvikunni okkar en þar kynnum við okkur ólík lönd og menningarheima, tungumál og mat þeirra.

Börn með annað móðurmál en íslensku þurfa markvissa kennslu í íslensku ásamt því þá læra þau í gegnum samskipti og leik í daglega starfinu.

Farsæld barna

Þann 1. janúar 2022 tóku í gildi ný lög um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna. Meginmarkmið laganna er að búa til umgjörð sem stuðlar að því að börn og foreldrar sem á þurfa að halda hafi aðgang að samþættri þjónustu við hæfi án hindrana. Með lögnum er fjölskyldum og börnum sem þurfa snemmtækan stuðning tryggður aðgangur að sérstökum tengilið og/eða málstjóra í nærumhverfi barnsins. Börn og fjölskyldur geta snúið sér til tengiliðar sem leiða mál áfram. Aðgangur að tengilið og málstjóra er tryggður strax frá fæðingu barns og þar til barn er 18 ára og sams konar þjónusta er í boði

fyrir foreldra á meðgöngu. Hægt er að nálgast frekari upplýsingar inn á heimasíðu sveitarfélagsins, [Sambætt þjónusta Húnaþingi vestra](#).

Þegar barn er við nám í leikskóla þá er tengiliður þess starfmaður þar. Hlutverk tengiliðar er að aðstoða foreldra og barn, veita þeim upplýsingar og styðja þau í ferli samþættingar. Tengiliður leikskólans Ásgarðs er sérkennslustjóri sem er Ingibjörg Alma Benjamínsdóttir.

Stoðþjónusta

Sérkennslustjóri starfar við skólann og hefur yfirumsjón með þeirri stoðþjónustu sem þar er veitt, hann hefur umsjón með sérkennslu og vinnur í samstarfi við aðra sérfræðinga sveitarfélagsins. Stoðþjónustan styður bæði við börn og foreldra þeirra og starfsemi leikskólans og starfsfólk þess. Unnið er að þörfum hvers og eins og áhersla er lögð á snemmtæka íhlutun. Sérkennslustjóri sér um skipulag á sérkennslu barna og vinnur að málefnum þeirra sem falla undir stoðþjónustu á einstaklingsmiðaðan hátt.

Sérkennsla

Gerðar eru einstaklingsáætlanir fyrir börn sem þurfa sértækan stuðning og þjálfun. Þjálfun fer fram einstaklingslega og inn á deildum. Sérkennslustjóri sér um utanumhald. Teymisfundir eru með foreldrum barna sem þurfa sértækan stuðning og reglulegt stöðumat.

Sérfræðiþjónusta

Sálfræðingur starfar hjá Húnaþingi vestra og kemur að málefnum barna í leikskólanum. Þroskaþjálfari og lögjupjálfari veita leikskólanum reglulega ráðgjöf. Talmeinafræðingur sinnir talþjálfun í leikskólanum einu sinni í mánuði. Einnig veitir hann ráðgjöf og leiðsögn til starfsfólks.

Trúnaður og tilkynningarskylda

Leikskólinn Ásgarður leggur áherslu á að fullur trúnaður ríki um allar upplýsingar er varða börnin og foreldra þeirra. Hverjum starfsmanni er skylt að gæta þagmælsku um atriði er hann fær vitneskju um í starfi sínu. Allt starfsfólk leikskóla undirritar sérstakt þagnarheit sem helst þó látið sé af starfi. Ef leikskólakennarar telja að líkamlegum og/eða andlegum þörfum barns sé ekki sinnt ber að tilkynna það barnaverndaryfirvöldum.

Leikskólinn og nærsamfélagið

Leikskólinn Ásgarður leggur sig fram um að eiga í góðri samvinnu við fyrirtæki, stofnanir og félög í nærsamfélaginu. Samstarfið er breytilegt ár frá ári en hægt er að sjá frekari upplýsingar um það í starfsáætlun og námsvísir.(fylgiskjal)

Tengsl skólastiga

Markmið samskipta skólanna eru að tryggja samfellu í námi nemenda og öruggan flutning nemenda milli skólastiga. Með því er átt við að samvinna og samráð sé milli stofnana, stjórnenda og kennara um

námsefni og aðferðir. Mikilvægt er að börn og foreldrar finni til öryggis þegar líður að því að kveðja leikskólann og takast á við ný og spennandi verkefni í grunnskólanum. Verklag á heimasíðu leikskólans.

Mat á leik og námi

Markmið mats er að auka þekkingu og skilning allra sem koma að leikskólastarfinu – leikskólakennara, annars starfsfólks, foreldra og barna – á þroska, færni, námi og líðan barna. Upplýsingar matsins eru notaðar til að styðja við nám og vellíðan barna, við skipulagningu leikskólastarfsins í samstarfi við börn og foreldra. Matið á einnig að tryggja að jafnræði og réttindi barna séu virt. Matið á að byggjast á þátttöku og samvinnu við alla aðila, þar með talið börnin sjálf í samræmi við aldur og þroska sem setja sér markmið og leggja til leiðir. Matið á einnig að tryggja að starfsemin sé í samræmi við lög, reglugerðir og aðalnámskrá leikskóla og að réttindi barna séu virt (Aðalnámskrá leikskóla, 2011).

Í leikskólunum er mat á námi og líðan ávallt bæði einstaklingsmiðað þar sem metnir eru styrkleikar og færni hvers barns en einnig er hópamat þar sem barnahópurinn hverju sinni, stórir sem smáir, eru metnir út frá fjölbreytileika og styrkleikum með það að markmiði að styrkja hópa sem heild þar sem öll börn fá að njóta færni sinnar og unnið með með andlega og líkamlega vellæiðan og færni í daglegum athöfnum. Í samræmi við breytingar á aðalnámskrá 2023 er sérstaklega lögð áhersla á:

- Skráningu á leik barna, með virkum hætti.
- Greiningu á stöðu, þátttöku og líðan í leik.
- Að leikskólakennari sé leiðandi í að styðja sjálfsprottinn leik og virkja öll börn.
- Matsferlið á að vera skráð, ígrundað og tengt við skipulag og næstu skref í námi barnsins.

Þetta tryggir að [leikurinn](#) sé metinn sem raunveruleg námsleið, og að sjónarmið, hæfni og áhugi barnsins ráði för í leik og námi.

Matstæki

Mat á námi og velferð barna er sambætt daglegu starfi og miðar að því að efla barn á eigin forsendum. Við mat á hæfni og vellíðan nemenda eru notaðar fjölbreyttar aðferðir t.d. staðlaðar kannanir, skráningar og ljósmyndir. Matið er einstaklingsmiðað og gert til að efla einstaklinginn svo hægt er að veita hverju barni tækifæri og stuðning við hæfi svo hann geti tekið virkan þátt í leik og starfi. Hér eru nefndar helstu athuganir sem við styðjumst við en í starfsáætlun hvers skólaárs má skoða hvaða matstæki er verið að nota.

- **Hljóm-2:** Skimunarpróf sem metur hljóðkerfisvitund og málmeðvitund barna.
- **EFI-2:** Málþroskaskimun fyrir börn 3;1 til 3;8 ára sem metur málskilning og tjáningarhæfni.
- **TRAS:** Athugunarlisti sem nýttur er til að fylgjast með mál- og félagsþroska barna á aldrinum 2–5 ára, skráning á raunverulegum samskiptum í daglegu starfi.
- **AEPS:** Mat á færni í fínhyfingum, grófhreyfingum, vitsmunum, aðlögun, tjáningu og félagslegum samskiptum.
- **Íslenski smábarnalistinn:** Metur mál- og hreyfiþroska barna á aldrinum 15–38 mánaða.
- **Íslenski þroskalistinn:** Matstæki fyrir börn á aldrinum 3–6 ára til að meta málþroska og almennan þroska.
- **Orðaskil:** Mat á orðaforða og hvort barnið hafi náð valdi á beygingar- og setningagerð málsins.

- **Hæfniramma í íslensku:** Notast til að meta og skrá færni fjöltyngdra barna í íslensku máli í leik og starfi.

Skimanir á heilsugæslu

- **PEDS** (Parents Evaluation of Developmental Status): PEDS er lagt fyrir foreldra í tveggja og hálfis árs skoðun á heilsugæslu og byggir á mati foreldra á þroska barna. Niðurstöður eru sendar til leikskóla ef ástæða þykir til í samráði við foreldra.
- **BRIGANCE:** BRIGANCE er þroskaskimunarpróf sem lagt er fyrir börn í tveggja og hálfis árs og fjögurra ára skoðun á heilsugæslu. Prófið skiptist í þrjú svið: Skólafærni/forskólafærni, samskiptafærni og hreyfifærni. Niðurstöður eru sendar til leikskóla ef ástæða þykir til í samráði við foreldra.

Mat á skólastarfi

Samkvæmt lögum ber leikskóla að meta uppeldisstarf, stjórnunarhætti, samskipti innan leikskólans og tengsl við aðila utan hans. Mat á skólastarfi er til að tryggja réttindi leikskólabarna séu virt og að þau fái þá menntun og þjónustu sem þeim ber samkvæmt lögum. Matið er tvíþætt, annars vegar mat sem skólinn framkvæmir sjálfur og nefnist **innra mat**. Hins vegar mat sem utanaðkomandi aðili vinnur á vegum sveitarfélags, ráðuneytis mennta- og menningamála eða annarra aðila og er nefnt **ytra mat**.

Markmið mats og eftirlits með gæðum starfs í leikskólum er samkvæmt lögum um leikskóla að:

- veita upplýsingar um skólastarf, árangur þess og þróun til fræðslufyrivalda, starfsfólks leikskóla, viðtökuskóla og foreldra,
- tryggja að starfsemi skóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrár leikskóla,
- auka gæði náms og leikskólastarfs og stuðla að umbótum,
- tryggja að réttindi barna séu virt og að þau fái þá þjónustu sem þau eiga rétt á samkvæmt lögum.

Innra mat

Innra mat leikskólans er markvisst fléttað saman við daglegt starf og nær til allra þátta starfsins. Í leikskólanum er starfandi gæðaráð sem hefur umsjón með innra mati og starfar samkvæmt matsáætlunum til lengri tíma og fyrir hvert skólaár. Gegnum innra mat vinnur skólinn markvisst að því að auka gæði leikskólastarfsins og meta sig gagnvart gæðaviðmiðum sem hann hefur sett sér og byggja á stefnumótun ríkisins, sveitarfélagsins og skólans sjálfs. Á [heimasíðu](#) má kynna sér frekari upplýsingar um áætlanir og viðfangsefni innra mats. Gegnum innra mat vinnur skólinn markvisst að því að auka gæði leikskólastarfsins og meta sig gagnvart gæðaviðmiðum sem hann hefur sett sér og byggja á stefnumótun ríkisins, sveitarfélagsins og skólans sjálfs.

Ytra mat

Mennta- og barnamálaráðuneytið og sveitarfélagið Húnapings vestra hafa eftirlit með því að leikskólinn samræmist leikskólalögum, reglugerðum og aðalnámskrá. Fræðsluráð sveitarfélagsins metur starf skólans út frá skólanámskrá leikskólans, innra mati leikskólans, menntastefnu sveitarfélagsins og starfsáætlun leikskólans.

Stefnur og áætlanir

Á heimasíðu skólans eru þær [stefnur](#) og [áætlanir](#) birtar sem eru uppfærðar og í gildi. Aðrar stefnur eru í vinnslu og verða þær settar jafnóðum inn á heimasíðuna. Þá er starfsáætlun hvers skólaárs að finna á heimasíðu skólans.

Skólanámskráin var unnin skólaárið 2025-2026